

[P. Munch.]
deraf at forhindre Aftaler af den Beskaffenhed, som her har fundet Sted mellem Brugsforeningerne eller Slagterierne og de paagældende Fagforeninger? Saa vidt jeg har forstaaet Ordføreren for det konservative Folkeparti under Forhandlingerne i Udvalget, omfattes saadanne Forhold aldeles ikke af det foreliggende Lovforslag. Jeg tror, der her er en fuldkommen Uklarhed over, hvor stor dette Lovforslags Rækkevidde er, som ogsaa gør det alt sammen saa ubestemt, at der virkelig ikke kan være Rimelighed i, at Rigsdagen paa dette Grundlag træffer en Beslutning.

Men dertil følger jeg, at selv om man i en Række Tilfælde, hvor en Privatinteresse, drejende sig maaske om nogle Hundrede Kroner, eller hvad det nu kunde være, et pengemæssigt Mellemværende af den ene eller den anden Art mellem Privatpersoner, staar som Indsatsen, uden alt for stor Risiko kan have et vist Skønsmoment af nogenlunde betydeligt Omfang, saa bliver det langt, langt mere betænkeligt, naar det drejer sig om Afgørelse af Spørgsmaal, hvor store stærke Organisationers Interesser staar paa Spil, hvor forskelligartede Følkeklasser, der prøver en økonomisk Styrkekamp, staar som de, der danner Modsætningen til hinanden. Hvis man paa saadanne Omraader, hvor meget store Interesser spiller ind, hvor Klassemodsætninger gør sig gældende, vil give Domstolene et Paalæg om, at gribe afgørende ind, da skylder Lovgivningsmagten Domstolene at trække Grænserne mellem, hvad der er tilbørligt, og hvad der er utilbørligt, thi Domstolene er ikke skabte til Dømmere mellem forskelligartede Klasseinteresser. Domstolene er ikke skabte for at sige, hvad der stemmer med Samfundets Vel, og hvad der ikke stemmer med Samfundets Vel i saadanne Forhold, dertil har vi den lovgivende Magt. Og den lovgivende Myndighed kan ikke skyde dette fra sig og træffe en Beslutning, som i Virkeligheden ingen som helst Vejledning giver for de paagældende Domstole.

Nu er det min Opfattelse, at paa hele dette Omraade er der allerede saa megen Usikkerhed og Strid, at det kan være ønskeligt at naa til Lovregler om, hvilke Kampmidler mellem de paagældende Organisationer der er tilladelige, og hvilke der ikke er til-

ladelige, hvis det er muligt at trække nogenlunde faste og nogenlunde forstaaelige Grænser derfor. Men hvis man skal gøre det, da maa virkelig de Regler, der udgaar herfra, være saa klare, at man i dem har et virkeligt Grundlag for sine Afgørelser. Og for at skabe en saadan Klarhed kræves der ganske aabenbart en bedre Forberedelse end den, der hidtil har fundet Sted. Det har fuldt og helt glippet, det forberedende Arbejde, der fra Ministeriets og de to ærede Partiers Side er gjort paa dette Omraade, og det er i og for sig ikke noget, man kan bebrejde dem, thi Omraadet er et meget vanskeligt Omraade. Overalt i Verden beskæftiger man sig dermed, og alle Steder har man den allerstørste Vanskelighed ved at komme igennem. Nogle Steder har man forsøgt en foreløbig Lovgivning, andre Steder er man hidtil veget tilbage derfor. Men alle Steder erkender man, at man her staar overfor et af de allerfarligste og besværligste Omraader for Lovgivningsmagten at nærme sig til under de Vilkaar, der findes i det moderne Samfund. Ganske sikkert maa man erkende, at dette Spørgsmaal i hvert Fald her i Danmark med den Forberedelse, det hidtil har faaet, ikke er modent til Afgørelse, og jeg tror, at Følelsen deraf i Virkeligheden strækker sig ret vidt ud over de Partier, der i dette Øjeblik modsætter sig Gennemførelsen af et saadant Lovforslag.

Det naturlige vil under saadanne Vilkaar være, at man forbereder en mulig Lovgivning paa dette Omraade gennem en Overvejelse, som faar sit Udgangspunkt i Repræsentanter for de stærkest interesserede Organisationer og for de Domstole, som har den største Indsigt paa dette Omraade, fordi de i en længere Aarrække har beskæftiget sig med Afgørelsen af Sager, som grænser mere eller mindre op til de Sager, her er Tale om. En saadan Forberedelse foretog man i Aarene 1908—09, før man gennemførte Lovgivningen om Forligsinstitutionen og om den faste Voldgiftsret. Det var den Gang en Minister af Partiet Venstre, der gav Stødet dertil, og alle Partier samledes siden paa Grundlag af det forberedende Arbejde, som i det da nedsatte Udvalg blev gjort. Jeg tror, man vilde handle klogt ved at følge en lignende Vej her, og dertil sigter det Ændringsforslag, der er stillet fra vor Side.